

This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit. The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
<https://kksu.co.in/>

Digitization was executed by NMM

<https://www.namami.gov.in/>

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
<https://egangotri.wordpress.com/>

M 2455

प्रशस्ति

कविकुलबुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक			
हस्तलिखित संग्रह			
दाखल क.	M 2455	विषय	श्लोच
नाव	प्रशस्ति		
लेखक/लिपीकार	—		
पृष्ठ	13	काळ	पूर्ण/अपूर्ण

प्रशस्ति

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ ह्रीं क्लीं ॥ शन्नो मित्रः शंवरु
णः ॥ शन्नो भवत्पर्युमा ॥ शन्नं द्रो वृहस्पतिः ॥ शन्नो वि
ष्णु रुरुक्रमः ॥ नमो ब्रह्मणे नमस्ते वायो ॥ त्वमेव प्र
सहं ब्रह्मासि ॥ त्वमेव प्रसहं ब्रह्मं वहिष्यामि ॥ ऋते
वहिष्यामि ॥ सुसंवहिष्यामि ॥ तन्मा भवतु ॥ तद् वृत्ता
रं भवतु ॥ अवतु मां ॥ अवतु वृत्तारं ॥ शन्नः चतुर्द
श ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ ॐ ॥ श्री ह्रीं क्लीं ॥

स्यामः॥ वरुणः स्वरः॥ मात्रावतं स्याम सतानः॥
इत्युक्तः शीक्षाध्यायः॥ १॥ शीक्षापंच॥ १॥ सुरुनोय
शः॥ सुरुनो ब्रह्मवर्चसं॥ अथातः संहितायाः
पनिषदं व्याख्यास्यामः॥ पंचस्य चिक्करणेषु॥ अथि
लोकमधिज्योतिषमधिविद्यमधिप्रजमध्यात्मं
तामहासंहिता इत्याचक्षते॥ अथोचितुक्कं॥ पृ
थिवी पूर्व रूपं॥ द्यौरुत्तररूपं॥ आकाशः संधिः॥ १॥

॥ १॥

वायुः संधानं॥ इत्यधिलोवं॥ अथाधिज्योतिषं॥
अग्निः पूर्वरूपं॥ आदित्य उत्तररूपं॥ आपः संधिः॥
॥ वैद्यतः संधानं॥ इत्यधिज्योतिषं॥ अथाधिवि
द्यं॥ आचार्यः पूर्वरूपं॥ ॥ अंते वासुत्तररूपं॥ वि
द्या संधिः॥ प्रवचनं संधानं॥ इत्यधिविद्यं॥ अ
थाधिप्रजं॥ माता पूर्वरूपं॥ पितोत्तररूपं॥ प्रजा
संधिः॥ प्रजननं संधानं॥ इत्यधिप्रजं॥ ॥ अ

आध्यात्मं॥ अधराहनुः पूर्वरूपं॥ उत्तराहनुस्त
ररूपं॥ वाक् संधिः॥ जिह्वा संधानं॥ इत्यध्यात्मं
॥ इतीमामहासुपुंहिताः॥ एवमेतामहासुपुंहि
ताव्याख्यातावेद॥ संधीयते प्रजयापुसुभिः॥ ब्र
ह्मवर्चसेनात्रायेन सुवर्गेण लोकेन॥ १॥ संधि
राचार्यः पूर्वरूपमिदं प्रजं लोकेन॥ २॥ यश्च
इसामृषो विश्वरूपः॥ उहो म्यो मृता संवत्

॥२॥

वे॥ समं द्रो मेध या स्पृशोतु॥ अमृतं स्पृहेव धारं लो
भया सं॥ शरीरं मे विचर्षणं॥ जिह्वा मे मधुमत्तमा
॥ कर्णाभ्यां मे निविश्रवं॥ ब्रह्मणः कोशो सि मेध
या पिहितः॥ श्रुतं मे गोपाया॥ आवहंती वितन्वा ना
॥ १॥ कुर्वाणा चौरं मात्मनः॥ वासां सुममगावश्च॥
॥ अन्नपात्रे च सर्वदा॥ ततो मे शिष्यमावह॥ को मुशो
पुष्टिभिः सह स्वाहा॥ आमायंतु ब्रह्मचारिणः स्वा

हो॥ विमोयेतु ब्रह्मचारिणः स्वाहा॥ प्रमोयेतु ब्रह्म
चारिणः स्वाहा॥ दमोयेतु ब्रह्मचारिणः स्वाहा॥ श
मोयेतु ब्रह्मचारिणः स्वाहा॥ २॥ यशोजने सानि स्वा
हा॥ श्रेयान्वस्य सो सानि स्वाहा॥ तं त्वा भगु प्रविशानि
स्वाहा॥ समो भगु प्रविश स्वाहा॥ तस्मिन्सुहृत्प्रशाखे
॥ निमगाहं त्वयि मजे स्वाहा॥ यथापुः प्रवृत्तायेति॥
यथामासा अहर्जरे॥ एवंमो ब्रह्मचारिणः॥ धातराये

॥३॥

तु सर्वतः स्यात् ॥ प्रतिवेशोऽसि प्रमाणादि प्रमापय स
॥३॥ वित्तन्यानां मायं तु ब्रह्मचारिणः स्यात् ॥ यात् ॥
यं तु सर्वतः स्यादेकं च ॥४॥ नृभुवः सुवृत्तिवा
तास्ति स्त्री व्याहृतयः ॥ तासां मुरु स्मेतां चतुर्थी ॥ मा
होचमस्यः प्रवेदयते ॥ महुइति ॥ तद्ब्रह्म ॥ सः आत्मा
॥ अंगान्यन्यादेवताः ॥ नृरिति वा अयं लोकः ॥ सुव
इत्यंतर्हि सं सुवृत्तिसौ लोकः ॥१॥ महुइत्यदि सः ॥

आदिसे न्वाव सर्वे लोका महीयंते ॥ भरित्तिवा अ
ग्निः ॥ भुव इति वायुः ॥ सुवृत्तिर्यादित्यः ॥ मह इति चं
द्रमोः ॥ चंद्रमसावाव सर्वाणि ज्योतीं पृथि महीयंते
॥ भरित्तिवा क्रचः ॥ भुव इति सामानि ॥ सुवृत्ति
यज् पृथि ॥ ३ ॥ मह इति ब्रह्म ॥ ब्रह्मेणावाव सर्वे वेद
महीयंते ॥ भरित्तिवै प्राणः ॥ सुवृत्त्यपानः ॥ सुवृ
त्तिव्यानः ॥ मह इत्यन्नं ॥ अन्नं न्वाव सर्वे प्राणाम

॥ ३ ॥

हीयंते॥ तावाएताश्चतस्रश्चतुर्धा॥ चतस्रश्चतस्रो
व्याहतयः॥ तायोवेद॥२॥ सर्वेदब्रह्म॥ सर्वे सौदेवाव
लिमावहंति॥३॥ अंसो लोको यजुर्लुषि वेदो देवः॥४॥ स
य एषांतरहृदयः आकाशः॥ तस्मिन्नुपपुरुषो मनो
मयः॥ अमृतो हिरण्यमयः॥ अंतरेण तातुर्वेदः॥ यः एष
स्तन इवावलंबते॥ सैन्द्रयोनिः॥ यत्रासौ कैशांते विव
र्तते॥ व्यपोह्य शीर्षकपाले॥ भरि सुगो प्रतितिष्ठ

ति॥ सुवृत्तिर्वायो॥१॥ सुवृत्तिर्योदित्ये॥ महवृत्तिर्ब्रह्म
णि॥ आप्रोत्तिस्वाराज्यं॥ आप्रोत्तिर्मनसुस्पतिं॥ वा
क्मत्तिश्चक्षुष्यतिः॥ श्रोत्रपतिर्विज्ञानपतिः॥ एत
त्ततोभवति॥ आकाशशरीरं ब्रह्म स्यात्स प्राणा
रामं मन आनंदं॥ शान्तिसमृद्धममृतं॥ इति प्राचीन
योग्योपास्य॥२॥ वायवमृतमेवं च॥ द्वि॥ पृथिव्यंतर्हि
संद्योर्हि शो वांतर दिशाः॥ अग्निर्वायुरादित्यः श्रुद्र

मानसत्राणि॥ आप् ओषध योवनस्पतय आका
श आत्मा॥ इत्येचिभूतं॥ अथाध्यात्मं॥ प्राणो व्यानो
मानस इन्द्रियः समानः॥ चक्षुश्चोत्रं मनो वाक् कर्तृक
॥ चर्ममांसं संप्लावास्थिमज्जा॥ एतद्विचि विद्याय
ऋषिरवोचत्॥ पांडुः वाङ्मनसं सर्वं॥ पांडुः नैव पांडु
पुं स्पृष्टोतीति॥१॥ सर्वमेकं च॥७॥ ओमिति ब्रह्म
ओमितीदं सर्वं॥ ओमित्येतदनुक्तं तिरुस्मवाअ

प्यो श्रावयेत्याश्रावयंति॥ ओमितिसामानिगायंति
॥ ओ० शोमिति शुस्त्राणि शं० संति॥ ओमित्यच्युः
प्रतिगुरं प्रतिगुणाति॥ ओमितिब्रह्माप्रसौति॥
ओमित्यग्निहोत्रमनुजानाति॥ ओमितिब्राह्म
णः प्रवृक्ष्य ब्रह्मोपाप्रवानीति॥ ब्रह्मेवोपाप्रो
ति॥॥॥ ॐ ह श॥ टी॥ अतंच स्याध्यायप्रवंचनेच॥
ससंच स्याध्यायप्रवंचनेच॥ तपश्च स्याध्यायप्र

॥॥

वेचनेच॥ इमं च स्याध्याय प्रवचनेच॥ इमं च
स्याध्याय प्रवचनेच॥ अग्नयश्च स्याध्याय प्रव
चनेच॥ अग्निहोत्रं च स्याध्याय प्रवचनेच॥
अतिथयश्च स्याध्याय प्रवचनेच॥ मानुषं च
स्याध्याय प्रवचनेच॥ प्रजाच स्याध्याय प्रवच
नेच॥ प्रजनश्च स्याध्याय प्रवचनेच॥ प्रजा
तिश्च स्याध्याय प्रवचनेच॥ सत्यमिति सत्य

वचाराथीतरः॥ तपइतितपोनियः पौरुषि
ष्टिः॥ स्याध्यायप्रवचनेएवेतिनाकौमोदुत्यः
॥ तद्वितपस्तद्वितपः॥१॥ प्रजान्नस्याध्यायप्र
वचनेचषड्॥१॥ अरुं वृहस्पतिरेरिवा॥ कीर्तिः
पृष्ठं गिरेरिवा॥ उर्ध्वं पवित्रो वाजिनीव स्वमृत
मस्मि॥ इति एषं सर्वचसं॥ सुमेधा अमृतो हि
तः॥ इति त्रिशंकोर्वे हातुवचनं॥१॥ अरुं वृ

॥७॥

॥ वेदमन्त्र-आचार्योतेवासिनमनुशं
स्ति ॥ ससुंवहा ॥ चर्मचर ॥ स्वाध्याया-न्माप्रमदः
॥ आचार्यायप्रियंचनमाहसप्रजातंतुमाव्य
वष्टेसीः ॥ सस्यान्नप्रमदितुव्यं ॥ चर्मान्नप्रमदि
तुव्यं ॥ कुशलान्नप्रमदितुव्यं ॥ मर्सेनप्रमदितु
व्यं ॥ स्वाध्यायप्रवचनाभ्यान्नप्रमदितुव्यं ॥ ॥
देवपितृकार्याभ्यान्नप्रमदितुव्यं ॥ मार्तृदेवोम

व॥ पितृदेवो भव॥ आचार्यदेवो भव॥ अतिथि
देवो भव॥ यान्यनवद्यानि कर्माणि॥ तानि सेवि
तव्यानि॥ नो इत गुणि॥ यान्यस्माकं सुचरित्त
नि॥ तानि त्वयोपास्यानि॥ नो इत गुणि॥ ये के
चास्मद्येयाः सो ब्राह्मणाः॥ तेषां त्वया सनेन प्र
थंसितुं॥ अर्द्धया देयं॥ अर्द्धया देयं॥ अ
र्द्धया देयं॥ अर्द्धया देयं॥ अर्द्धया देयं॥ अ

॥ टी ॥

ययदिते कर्मविचिकित्सावावृत्तविचिकित्सावा
स्यात्॥ अथेतत्र ब्राह्मणाः समुर्जिनः॥ युक्ता आ
युक्ताः॥ अत्र क्षौधर्मकामासुः॥ यथातेतत्र वर्त्त
रन्॥ तथातत्र वर्त्तथाः॥ अथाभ्याख्यातेषु॥ यत
त्र ब्राह्मणाः समुर्जिनः॥ युक्ता आयुक्ताः॥ अत्र
क्षौधर्मकामासुः॥ यथातेतेषु वर्त्तैरन्॥ तथातेषु
वर्त्तथाः॥ एष आदेशः॥ एष उपदेशः॥ एषावेहो

पुनिषत् ॥ एतद्देवु शासनं ॥ एवमुपासितुं व्यं ॥ ए
वमुच्येतदुपास्यं ॥ ५॥ स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां
प्रमदितुं तां नित्यं योपास्यन्ति स्यात्तेषु वत्सैर
नृसुसचं ॥ १॥ ॐ शत्रो मित्रः शंवरुणः ॥ शत्रो
भवत्ययं मा ॥ शत्रुदंष्ट्रो बहुरस्यतिः ॥ शत्रो विष्णु
रुरुक्रमः ॥ नमो ब्रह्मणे ॥ नमो सेवाये ॥ त्वमेव
प्रससं ब्रह्मासि ॥ त्वमेव प्रससं ब्रह्मा वादिवं ॥

॥ १॥

ॐ तम वादिषं ॥ सुसम वादिषं ॥ तन्मा मावीत् ॥ त
दुत्कारं मावीत् ॥ आवीन्मां ॥ आवीदुत्कारं ॥ १॥ ॐ
शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ सुसम वादिषं पंचय ॥
१॥ शान्तिः शान्तिः सुहृन्मोय च्छदेसां भूः सयः पृ
थिव्यो मित्रं तं चारुं वेदमनूच्य शशो द्वादश ॥ श
शो महुरयो दिव्यो नोदतरुणि त्रयोविंशतिः ॥
शशो मित्रः शंवरुणः ॥ शशो भवत्युमा ॥ शशु

इंद्रो बृहस्पतिः॥ शशो विष्णु रुरुक्रुमः॥ नमो ब्र
ह्मणे॥ नमस्तैवायो॥ तमेव प्रयसुं ब्रह्मासि॥ त
मेव प्रयसुं ब्रह्मवदिष्यामि॥ तमेव दिष्यामि॥ स
संवेदिष्यामि॥ तन्मामवतु॥ तदुक्तारमवतु॥ अ
वतु मा॥ अवतु वुक्तारं॥ ॐ शंतिः शंतिः शं
तिः॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥
॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥ ॐ॥

॥ ॐ॥

रावृणीमेहे॥ गातुं यज्ञाय गातुं यज्ञपतये॥ देवी स्वस्ति रस्तु नः॥
स्वस्ति मातुषेभ्यः॥ उर्ध्वं जिगातु मेषजं॥ शन्नो अस्तु द्विपदो वें
शंचतुष्पदे॥ ॐ शांतिः शांतिः शांतिः॥ श्री कृष्णार्पणमस्तु॥

॥ वि. ॥

॥ १३ ॥

॥ ति. ॥

॥ अथ चित्ति संपूर्णमस्तु ॥

॥ १३ ॥

[OrderDescription]
,CREATED=23.01.20 14:12
,TRANSFERRED=2020/01/23 at 14:17:39
,PAGES=23
,TYPE=STD
,NAME=S0002641
,Book Name=M-2455-ATHCHITTI
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF

FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF
,FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,